

Internet : vũ khí hành động của các nhà báo để chống chính quyền

Khoảng 50 người đã ngừng hát bà Vương Lữ Hồng để nhìn xét xem, người ở ô Bức Kinh, sáng thứ Sáu 12/8/2011.

RFI / Stéphane Lagarde

Nhật báo Le Monde sẽ ra chủ nhật ngày 14/8 và thứ hai 15/8 có bài nhận định về phiên xử bà Vương Lữ Hồng (Wang Lihong).

Theo tác giả, trong khi báo chí vẫn bị kiểm duyệt, thì Internet lại trở thành mặt công cộng hữu hiệu cho người dân và những nhà báo để chống chính quyền, trình bày quan điểm của mình.

Hàng ch c ng i, đ c trang b đi n tho i di đ ng, máy ch p hình, đã đ n tr c c ng tòa án đ theo dõi phiên x công khai nhà đ u tranh V ng L H ng, 55 tu i, b b t ngày vào ngày 21/3 và b k t t i « kêu g i bi u tình ».

Bên ngoài phiên tòa, đ i cái nóng oi b c và b i b m đ n t các công tr ng, nh ng ng i đ n ng h bà lén đ a cho các nhà báo n c ngoài nh ng tài li u v v án đ nêu rõ s b t công và áp b c. B i vì, bà V ng L H ng đ c nhi u ng i bi t đ n, vì s giúp đ c a bà đ i v i nh ng ng i ký b n ki n nh nghèo kh khi h lên B c Kinh.

Le Monde cho bi t, trong m t l n tr i ph ng v n, bà V ng L H ng đã nh n m nh đ n vai trò c a Internet, và cho r ng các nhà đ u tranh có th « chi n đ u b ng các máy quay phim ».

Bà kh ng đ nh « chúng tôi quay phim và đ a lên m ng nh ng gì đang x y ra. Đi u này đ c Hi n pháp cho phép ».

Theo Le Monde, nh ng phiên x các nhà đ u tranh nh tr ng h p c a V ng L H ng là đ p cho các v t p h p ng h , mà các trang m ng xã h i đóng góp vai trò quan tr ng. Ki u hành đ ng, đ i cái tên « cái nhìn c nh giác », thu hút gi i tr , ngày càng hi u rõ h n v nh ng s đ i trá c a l i tuyên truy n.

Tác gi bài vi t nh c l i phiên x ba c dân m ng t nh Phúc Ki n năm 2010, b k t án t 1 đ n 2 năm tù, vì t i đã cho truy n trên m ng Internet l i ch ng c a m t ng i m nghi ng con gái mình b c nh sát đ a ph ng h m hi p và sát h i. Vào th i đi m đó, tác đ ng trên Internet th t là l n.

Le Monde trích đ n l i tuyên b c a bà V ng L H ng « s n sàng ch p nh n tr giá » cho nh ng gì bà đang làm. Bà nói « Chúng ta đang s ng trong m t giai đo n mà các lu t s b bi n m t (...). Tuy nhiên, các hình nh chúng tôi đ a lên, cho th y ng i dân không a thích b o l c và c nh sát l ng l đ i x thô b o v i ng i dân. Đi u đó mang l i ni m hy v ng ».

Cu i cùng, Le Monde cho bi t, trong khi ch tuyên b b n án, nh ng hình nh và thông đi p s t p t c di chuy n đ n các công dân có l ng tâm trên các trang web Trung Qu c.

Cũng liên quan đến tài, nhật báo Le Monde chú ý đến sự trở về của Ng i V V , sau khi ra tù vào tháng sáu này.

L n đầu tiên, kể từ sau khi được trả tự do vào tháng 6 vừa qua, Ng i V V đã đánh dấu sự trở về của mình đáng kinh ngạc trên mạng. Bất chấp lo ngại phải giữ yên tĩnh, ông viết : « Nếu như các bên không lên tiếng báo về V ng L H ng và Nhi m Vân Phi (Ran Yunfei) – một nhà đầu tranh b b t và b t ng đ c tr t do ... - không như các bên không có khả năng báo về mặt ý tưởng công lý và chính trị, mà các bên cũng không còn sự tôn trọng đối với chính bên thân mình ».

Cùng ngày hôm đó, nhật báo Global Times đã cho đăng « ph ng v n đ c bi t » đầu tiên của Ng i V V , dù rằng việc này bị chính quyền cấm. Le Monde nhận được tin tức bi t k qu c, dường như là để cứu vãn cho bộ mặt của chính quyền, hơn là vì cuộc n n i m t đ a tr l l m.

Dù rằng, ông Ng i V V công nhận là « l t đ chính quyền bằng một cuộc cách mạng triết đ không phải là một ph ng th c t đ gi i quy t m i v n đ t i Trung Qu c » và « đi u quan trọng nhất là một h th ng dân chủ và có tính khoa h c », nhưng ông cũng khẳng định rằng « s không bao giờ ng ng đ u tranh ch ng b t công ».

Nhìn sang Nhật B n, tuy rằng cuộc sống đang dần trở lại bình thường sau thảm họa hạt nhân Fukushima. Nhưng ta có cảm giác rằng sự yên tĩnh đang thay đổi cho trạng thái khủng hoảng.

Tuy nhiên, theo thông tin viên nhật báo Le Monde, tại Tokyo, thì cảm giác này không giống như những câu chuyện mà ta nghe được trong các quán ăn, hay giữa những người bên v i nhau, hoặc giữa những người đến từ vùng thảm họa.

« Sau Fukushima, người Nhật bày tỏ sự giận dữ qua các tiêu m báo » là tựa đề một bài viết của tác giả Philippe Pons. Nhưng Nhật không còn tin tưởng vào chính quyền hay báo chí.

Theo tác giả, nếu muốn biết người Nhật bắt bình đẳng nào, thì chắc hẳn quá bận rộn vào các tìm sách, thì sẽ hiểu ngay nếu niềm đam mê của họ.

Tôi đó, các sách và những tạp chí sẽ ra để biết có liên quan đến chủ đề họ tham khảo như : sự thông thạo, thể thao, thao túng công luận, để hiểu công chúng Nhật quan tâm đến.

Người Nhật muốn tìm hiểu tại sao họ có tham khảo này và muốn biết những hiểm nguy nào có thể giáng xuống họ, và mong muốn có những thông tin chính xác về thực trạng của 54 lò phản ứng hạt nhân trên quốc gia này.

Nhieuu để sách trước đây được bán rất ít, tham chí còn không được biết đến, thì nay sẽ phát hành đã tăng vượt mức cách ngày trước. Điều hình là để sách « Sự dè dặt của năng lượng hạt nhân » của tác giả Hiroaki Koide, giáo sư Viện nghiên cứu hạt nhân thuộc trường Đại học Kyoto, trước đó được phát hành với khoảng vài ngàn bản, thì nay tăng vọt lên đến 250.000 bản, để người các sách được bán tại Nhật.

Một số để sách của các quan chức chính phủ, hay các các kỹ sư đang tham gia xây dựng lò hạt nhân cũng được nhiều người Nhật quan tâm tại.

Các sự được biết của các tạp chí ghi nhận sẽ phát hành kỹ lưỡng. Ngoài những lợi ích tại địa phương toàn bộ họ tham khảo xã hội, được giới Nhật cũng quan tâm đến những điều họ đang trong tương lai, như bài viết của tác giả Masayoshi Son trên nguyệt san Sekai, thuộc phe trung tâm.

Ông Masayoshi Son là chủ tịch tập đoàn Softbank, gia nhập một đội đầu tư trong phái tập bản chủ nghĩa, được lập với những tập đoàn lớn. Ông kêu gọi hình thành « một vành đai năng lượng mặt trời » trên đảo Honshu, đông bắc Nhật Bản, nơi bức sóng thần tàn phá.

Trên lĩnh vực khoa học, nhật báo Le Monde hôm nay quan tâm đến một công nghệ phát triển công nghệ tại Nhật.

Bài báo cho biết, theo nguyên tắc « không thu hút tài trợ kinh tế », trung tâm chuyên nghiên cứu về công nghệ nano đang tìm cách sáng chế ra những sản phẩm và máy móc rất tiến bộ nhằm giảm thiểu các vấn đề bức xạ của xã hội hiện đại.

Một chiếc máy quét đất phi nhiễu xạ đất, cho phép nông dân phân tích thành phần của đất để rồi sau đó, họ có thể tính toán liều lượng phân bón cần dùng, giúp nông dân giảm bớt chi phí đi vay để mua phân bón.

Một chiếc máy quét phát hiện những nguy cơ rò rỉ lo ngại về ô nhiễm, giá khoảng 3 đến 4€, cho phép các bệnh viện nông thôn có thể tự trang bị. Hay một chú chó rô-bốt có thể phát hiện ra những chất gây nổ siêu nhỏ trong vòng bán kính 1m ... Đó chính là những sản phẩm do trung tâm nghiên cứu công nghệ nano sáng chế ra.

Le Monde cho biết, trung tâm này trực thuộc học viện Công nghệ Ấn Độ (IIT) tại Bombay. Với khu vực « Một cách nhìn khác, bạn có thể làm rung chuyển thế giới », IIT là một trong những trường đào tạo kỹ thuật uy tín nhất của Ấn Độ. Đây chính là nơi mà nhiều nhà nghiên cứu Ấn Độ đều thêm máu nhiệt huyết vào, kể cả đội ngũ những nhà nghiên cứu nào đang sống ở Mỹ và mong muốn hồi hương.

Ông Ramgopal Rao cho biết, phòng thí nghiệm của Trung tâm nghiên cứu công nghệ nano mở rộng hoạt động ra bên ngoài nhờ vào « chương trình Ấn Độ cho những người sở hữu công nghệ nano ».

Theo đó, các nhà nghiên cứu hay sinh viên của những thành phố như không có điều kiện cần sẽ đến làm nghiên cứu sẽ đến trung tâm này trong vài tháng để tham gia những dự án nào đó hay để được đào tạo về công nghệ nano. Nguyên tắc này đã thu hút sự chú ý của viện nghiên cứu không gian Ấn Độ hay các doanh nghiệp lớn.

Thậm chí, có một triết lý là « tiến thì vô hạn ngược, nhưng không thể nào tiêu diệt ». Khoảng 30 triệu người chia nhau khoảng 8 tỷ đô-la mỗi năm.

Một mặt, do các trường đại học đã bị bỏ quên không chú trọng đến nghiên cứu, họ bị lệ thuộc

nhieu vào các chính quy định địa phương, và vì các lý do chính trị, họ chỉ tập trung chủ yếu vào đào tạo để cung cấp tài liệu cho sinh viên có thể có được việc làm.

Mặt khác, nghiên cứu khoa học hiện tại do Nhà nước tài trợ là chủ yếu và liên quan các nhà khoa học vẫn còn thấp hơn so với những người làm trong lĩnh vực tư nhân. Le Monde cho biết Đức có khoảng 150.000 nhà nghiên cứu, so với Pháp là 200.000 người.

Mức tiêu trßc mặt của chính phủ Đức là nâng cao mức chi tiêu cho nghiên cứu khoa học và phát triển lên 2% so với GDP, thay cho mức 0,8% hiện nay.

Cuối cùng, Le Monde cho biết giữa 2000 - 2008, số liên quan các bài nghiên cứu khoa học được đăng đã tăng vßt lên 70%, chủ yếu trong lĩnh vực hóa học.